

UCHWAŁA NR XXII/388/12
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
z dnia 27 marca 2012 r.

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z realizacji Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015.

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 18 pkt 2 i 16 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590; z 2002 r. Nr 23, poz. 220; Nr 62, poz. 558; Nr 214, poz. 1806; Nr 153, poz. 1271; z 2003 r. Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055; Nr 116, poz. 1206; z 2006 r. Nr 126, poz. 875; Nr 227, poz. 1658; z 2007 r. Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111; Nr 216, poz. 1370, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142; Nr 40, poz. 230; Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113; Nr 149, poz. 887; Nr 217, poz. 1281), art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473; Nr 115, poz. 793; Nr 176, poz. 1238; z 2008 r. Nr 227, poz. 1505; z 2009 r. Nr 18, poz. 97; Nr 144, poz. 1175; z 2010 r. Nr 47, poz. 278; Nr 127, poz. 857; z 2011 r. Nr 106, poz. 622; Nr 112, poz. 654; Nr 120, poz. 690) w związku z Uchwałą Nr VI/104/11 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie: przyjęcia Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015, Sejmik Województwa Łódzkiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje sprawozdanie z realizacji Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015 za rok 2011 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega umieszczeniu na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego oraz na stronie internetowej Regionalnego Centrum Polityki Społecznej.

Przewodniczący Sejmiku
[Signature]
Michał Mazur

Załącznik do Uchwały Nr XXII/388/12

Sejmiku Województwa Łódzkiego

z dnia 27 marca 2012 r.

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ZA ROK 2011

Opracował

Wydział ds. Uzależnień

Regionalnego Centrum Polityki Społecznej

w Łodzi

Luty 2012

Wprowadzenie

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (Dz. U. z 2002r. nr 147, poz.1231 z późniejszymi zmianami). Zadania dla jednostek samorządu terytorialnego, m.in. dla samorządu województwa ujęte zostały w art.1 i 2 niniejszej ustawy.

Zgodnie z wyżej wymienioną ustawą samorząd województwa realizuje zadania w postaci wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej.

W województwie łódzkim realizatorem Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Regionalne Centrum Polityki Społecznej. Regionalne Centrum Polityki Społecznej zostało powołane Uchwałą nr VII/61/99 z dnia 30 marca 1999 r. Sejmiku Województwa Łódzkiego.

Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015 jest kolejnym czwartym wojewódzkim programem, który został przyjęty w dniu 29 marca 2011 r. uchwałą nr VI/104/11 Sejmiku Województwa Łódzkiego. Pierwszy realizowany był w latach 2000-2002, drugi w latach 2003-2006, trzeci w latach 2007-2010.

Działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, realizowano na terenie województwa łódzkiego w trzech obszarach obejmujących: profilaktykę, rozwiązywanie problemów alkoholowych (leczenie, rehabilitacja i ograniczanie szkód zdrowotnych) oraz badania, monitoring i ewaluację.

W ramach Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przydzielonych na jego realizację środków finansowych, prowadzono działania związane z promocją zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień, edukacją publiczną, jak również działania skierowane do grup podwyższonego ryzyka. Realizowano je we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi, łódzkimi placówkami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, TVP 3 Oddział w Łodzi,

Telewizją Toya, Radiem – Media Ziemi Wieluńskiej, Radiem Victoria, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gminami i powiatami, a także z organizacjami pozarządowymi.

Działania mające na celu polepszenie jakości leczenia, rehabilitacji, reintegracji i działań zmierzających do ograniczenia szkód zdrowotnych, realizowano we współpracy z zakładami opieki zdrowotnej, w strukturach, w których mieszczą się zakłady leczenia odwykowego, dla których organem założycielskim jest Zarząd Województwa Łódzkiego oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi, realizującymi zadania o charakterze wojewódzkim w tym zakresie.

Prowadzono lokalny monitoring we współpracy z gminami oraz z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi.

W 2011 roku na działania związane z realizacją zadań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi przeznaczono z budżetu samorządu województwa kwotę 1.300.000,00 zł., jest kwotą uzyskaną z przewidywanych wpływów środków finansowych z tytułu udzielania przez Marszałka Województwa Łódzkiego zezwoleń na hurtowy obrót napojami alkoholowymi o zawartości alkoholu do 18% w roku 2011. Przewidziana kwota środków finansowych przeznaczona została na realizację zadań zgodnie z zapisami Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015. Podjęto zadania związane z realizacją programów szkoleniowych skierowanych do różnych grup zawodowych i społecznych, w tym m.in. pedagogów, nauczycieli, policjantów, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych. Środki finansowe zostały również przekazane na szeroko rozumianą profilaktykę kierowaną do ogółu społeczeństwa, w tym szczególności do dzieci i młodzieży.

W 2011 roku dla organizacji pozarządowych na realizację zadań w ramach dotacji przeznaczono kwotę 700.000,00 zł. W ramach kwoty 650.000,00 zł zostało zrealizowane wsparcie na realizację zadań publicznych z zakresu ochrony i promocji zdrowia – profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2003 Nr 96, poz. 873). Natomiast kwota 50.000,00 zł została przeznaczona kwota

na tryb pozakonkursowy zgodnie z art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Profilaktyka

Cel ogólny : *Poszerzenie wiedzy ogólnej na temat zaburzeń wynikających z używania alkoholu oraz szkód wynikających z picia szkodliwego. Picie ryzykowne i szkodliwe.*

Ww. cel realizowano poprzez:

Cel operacyjny 1:

Wspieranie rozwoju programów profilaktyki uniwersalnej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Wspieranie i wdrażanie ofert programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

- Zadanie zostało zrealizowane przez Fundację „PRAESTERNO” Ośrodek w Łodzi. Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk. „Alko – Profilaktyka”

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Celem zadania była szeroko pojęta profilaktyka alkoholizmu wśród młodzieży. Program obejmował następujące działania:

- profilaktyczne warsztaty klasowe, przeprowadzono na terenie szkół ponadgimnazjalnych w Łodzi (60 dwugodzinnych warsztatów), Pabianicach (48 warsztatów) i Zgierzu (32 warsztaty), skorzystało 2.500 osób;
- warsztatowe grupy profilaktyczne dla młodzieży . w wyniku rozmów diagnostycznych zaproszono do udziału 48 osób, cykl ukończyły 44 osoby;

- szkolenia dla nauczycieli miało charakter warsztatowy, szkolenie ukończyło 8 osób spełniając wymogi zaliczeniowe i odbierając zaświadczenie.

- Zadanie zostało zrealizowane przez **Fundację Pomocy Rodzinie OPOKA**. Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk. „Profilaktyka z OPOKA”

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Zadanie realizowane w Ośrodku Wsparcia dla Rodziny od poniedziałku do piątku w godzinach dogodnych dla klienta. Podjęte działania składały się z czterech punktów: przyjęcia zgłoszenia, zdiagnozowania problemu, skierowania osoby zgłaszającej się do adekwatnego specjalisty oraz nawiązanie współpracy z instytucjami sektora publicznego jak i pozarządowego. Do ośrodka zgłaszały się osoby szukające wsparcia i pomocy w sytuacji kryzysowej lub z trudnym do rozwiązania problemem.

Pedagog I kontaktu/pedagog interwencyjny w czasie realizacji zadania udzielił 123 porady, w tym telefonicznych 92 porady (kobietom – 80 porad, mężczyznom 11 porad), indywidualnych 32 porady (kobiety -29, mężczyźni – 3 porady); opiekun rodzinny/pracownik socjalny udzielił 346 porad (kobiety – 235 porad, mężczyznom - 80 porad, dzieciom- 31 porad); Psycholog udzielił 314 porad (kobietom-186 porad, mężczyznom – 53 porady, dzieciom – 75 porad); radca prawny udzielił 38 porad (kobietom – 31 porad, mężczyznom – 7 porad).

- Zadanie było realizowane przez **Stowarzyszenie „Edukacja i Wychowanie”**. Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk.

Wspólnymi siłami – kompleksowy program edukacyjno – profilaktyczny. Program

miał na celu kompleksowe i komplementarne oddziaływania profilaktyczne

(edukacyjno-informacyjne)obejmujące różne grupy społeczne: dzieci, młodzież,

rodzice, nauczyciele, sprzedawcy napojów alkoholowych.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W ramach zadania:

-zrealizowano 60 trzygodzinnych warsztatów profilaktyczno-edukacyjnych „DEBATA” dla dzieci i młodzieży, w których uczestniczyło 1434 osoby;

-przeprowadzono 15 dwugodzinnych warsztatów dla nauczycieli, uczestniczyło w nich 356 osób;

- przeprowadzono 15 warsztatów dla rodziców, w których uczestniczyło 356 osób;

- przeprowadzono 15 sesji interwencyjno szkoleniowych dla sprzedawców napojów alkoholowych, uczestniczyło 134 osoby.

- Zadanie było realizowane przez **Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Ośrodek Szkoleniowo – Wypoczynkowy „Nadwarciański Gród”**. Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk.

Program profilaktyki uniwersalnej – zintegrowanej „Nadwarciański Kampus

Profilaktyczny 2011”. Celem programu było zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień, przemocy, agresji i dezintegracji, a także promocji

zdrowego stylu życia i zdrowia psychicznego, pielęgnowanie i kształtowanie postaw i kompetencji społecznych.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Programem objęto łącznie 1.770 osób, w tym bezpośrednio w zajęciach, warsztatach, treningach, pogadankach i wykładach uczestniczyło 1.700 dzieci i młodzieży z terenu całego województwa. Grupami biorącymi udział w realizacji kompleksowych działań programu profilaktyki uniwersalnej byli uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, studenci, wychowankowie z placówek opiekuńczych, wychowankowie z domów dziecka, uczestnicy tzw. zielonych szkół oraz letniego wypoczynku.

Ponadto zorganizowano konferencję, która miała na celu doskonalenie pracy wychowawczej i profilaktycznej oraz dalsze doskonalenie poprawy bezpieczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zintegrowanej.

- Zadanie było realizowane przez **Stowarzyszenie Ewangelizacyjno-Charytatywne „Mocni w Duchu”**. Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk. Cykl zajęć profilaktyczno – edukacyjnych dla podopiecznych Specjalistycznej Palcówki Wsparcia Dziennego „Anielisko”. W ramach realizacji projektu w „Anielisku” odbyły się różnorodne zajęcia ukierunkowane na wszechstronny rozwój i terapię 40 dzieci i młodzieży w wieku 6 – 17 lat, pochodzących z rodzin dotkniętych różnymi dysfunkcjami, w tym przede wszystkim chorobą alkoholową jednego lub obojga rodziców.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W ramach zadania dzieci miały zapewnioną fachową pomoc oraz zajęcia rozwijające ich zainteresowania. Zapoznano podopiecznych z różnymi formami konstruktywnego spędzania wolnego czasu.

- Zadanie zostało zrealizowane przez **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Skierniewicach**. Realizacja działań profilaktycznych w zakresie szeroko rozumianej edukacji publicznej w środowisku szkolnym i rodzinnym. „Idziemy prosto drogą”. Efektem programu była integracja różnych środowisk: nauczycieli, wychowawców i pedagogów, rodziców, młodzieży i dzieci w prowadzeniu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Projekt zrealizowano w 5 szkołach podstawowych, 5 gimnazjach i 2 placówkach TPD w Skierniewicach. Łącznie przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla ok. 500 uczniów z gimnazjów oraz szkół podstawowych oraz ok. 200 rodziców. Ponadto zorganizowano konferencję dla nauczycieli i wychowawców, łącznie dla 70 osób.

2. Inicjowanie różnorodnych form profilaktyki rówieśniczej (programów opartych na działaniach liderów młodzieżowych)

- Zadanie zostało zrealizowane przez **Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej Oddział Terenowy w Łodzi**. Realizacja działań profilaktycznych w zakresie szeroko rozumianej edukacji publicznej w środowisku szkolnym i rodzinnym. **AKADEMIA LIDERÓW ZDROWIA** – szkolenia młodzieżowych liderów edukacji rówieśniczej

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Celem programu było zmniejszenie spożycia oraz ryzyka występowania uzależnienia od alkoholu wśród młodzieży szkół województwa łódzkiego, poprzez pozytywny wpływ liderów grup rówieśniczych.

Przeprowadzono 6 sześciogodzinnych szkoleń warsztatowych dla 6 grup odbiorców. Łącznie 91 uczniów z 3 szkół gimnazjalnych i 3 szkół ponadgimnazjalnych z powiatu brzezińskiego i łódzkiego wschodniego odbyło gruntowną, profesjonalną edukację z zakresu uzależnienia od alkoholu.

3. Organizowanie szkoleń podnoszących kompetencje i kwalifikacje zawodowe osób zaangażowanych w działania profilaktyczne – obejmujące m.in. problematykę uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy – w szczególności dla pracowników oświaty, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji, sądu i innych.

- We współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi, we wrześniu 2011 r. zorganizowane zostało szkolenie pn. **„Bezpieczeństwo w szkole”**. Wzięto w nim udział 86 osób, wśród których znaleźli się pracownicy placówek oświatowych, funkcjonariusze policji, pielęgniarki medycyny szkolnej, strażnicy miejscy.

Szkolenie miało na celu dostarczenie uczestnikom praktycznej wiedzy, którą będą mogli wykorzystać w swojej pracy. W związku z tym większy nacisk został położony na zajęcia warsztatowe, które obejmowały takie zagadnienia jak:

- Nowe media jako szansa w wychowaniu;
- Substancje psychoaktywne: rodzaje, działania, skutki zdrowotne;
- Przemoc seksualna wobec dzieci i młodzieży – objawy i skutki;
- Praktyczne aspekty ochrony podstawowych praw dziecka;

- Pseudokibice jako grupa destruktywna – struktura, organizacja, sposoby rozpoznawania.

Zajęcia prowadzone były przez: specjalistę z KWP w Łodzi (obserwatora w zakresie rozpoznawania grup destrukcyjnych), specjalistę w zakresie stosowania technik mediacji i rozwiązywania problemów interpersonalnych, specjalistę zajmującego się badaniem wpływu nowych mediów w wychowaniu, specjalistę zajmującego się badaniem wpływu substancji psychoaktywnych na organizm młodego człowieka, pedagoga/specjalistę zajmującego się specyfiką przemocy domowej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony podstawowych praw dziecka, seksuologa/specjalistę zajmującego się przeciwdziałaniem przemocy seksualnej wobec dzieci i młodzieży.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Szkolenie wykładowo – warsztatowe składało się z :

- warsztatów [16 godzin (zegarowych)], które odbyły się w czterech grupach składających się z 25 –ciu osób
- 2 wykładów (8 godzin zegarowych), które odbyły się w dwóch grupach do 42 osób.

4. Wdrażanie programów edukacyjnych adresowanych do rodziców, zwiększających ich kompetencje wychowawcze w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

- W miesiącach wrzesień - grudzień 2011r., w ramach kampanii „**Mądrzy rodzice**” prowadzone były wykłady i warsztaty dla 4 grup rodziców. Celem zajęć było przekazanie wiedzy na temat podstaw mądrego i odpowiedzialnego socjalizowania dzieci.

Treści merytoryczne zajęć obejmowały m.in. takie tematy jak:

- terapia uzależnień od substancji psychoaktywnych;
- problem seksualności dzieci i młodzieży;
- problemy dotyczące uzależnień młodzieży i praca z emocjami dla grupy rodziców;

- praca z emocjami dziecka;
- wyżywienie i dieta dzieci i młodzieży w okresie dojrzewania;
- trudności dzieci porzuconych – zaburzenia zachowania dzieci wynikające z pozabezpiecznego stylu przywiązania;
- wpływ stylu przywiązania na funkcjonowanie w bliskich związkach;
- dojrzewanie oraz mądra dyscyplina

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Cykl szkolenia obejmował ogółem 50 godzin dydaktycznych, w tym 26 godzin warsztatów umiejętności wychowawczych i 24 godziny spotkań ze specjalistami.

- W dniach 16-18 grudnia odbyły się warsztaty szkoleniowe w zakresie rozwijania i kształtowania właściwych postaw i kompetencji pn. **„Konstruktywny dialog - na drodze do porozumienia rodzice – dzieci”**. W warsztatach brali udział rodzice i dzieci, psychologowie i terapeuci z terenu województwa łódzkiego. Zakres warsztatów obejmował m.in. zasady oraz reguły konstruktywnej komunikacji między rodzicami a dziećmi, kwestie problematyczne w procesie komunikacji rodzic – dziecko (odwołanie się do doświadczeń uczestników), a także właściwe sposoby usuwania barier w komunikacji międzypokoleniowej w środowisku rodzinnym. W trakcie zajęć rodzice pogłębiali wiedzę dotyczącą wyrażania uczuć, dowiedzieli się ponadto w jaki sposób zachęcać dzieci do samodzielności i współpracy, poznali skuteczność systemu kar i nagród. Kluczowym elementem szkolenia okazał się udział całych rodzin we wspólnych zajęciach, które były niepowtarzalną okazją do spędzenia wspólnie wolnego czasu. Rodziny uczestniczyły w licznych zajęciach m.in. plastycznych, tanecznych, umuzykalniających.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Ogółem w warsztatach uczestniczyły 33 rodziny (rodzice z dziećmi w wieku od kilku miesięcy do 15 lat), pedagog, dwóch psychologów oraz terapeuta uzależnień.

- Powyższe zadanie było również realizowane przez organizację pozarządową w ramach przyznanej dotacji na drodze konkursu otwartego. Zadanie było realizowane przez **Fundację pomocy Społecznej „Chodźmy razem”**. Realizacja działań profilaktycznych w zakresie szeroko rozumianej edukacji publicznej w

środowisku szkolnym i rodzinnym. Jak przetrwać dorastanie? – zajęcia edukacyjno-terapeutyczne dla młodzieży i ich rodziców.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W ramach projektu przeprowadzono zajęcia socjoterapeutyczne z młodzieżą w wieku 13 – 18 lat, mającą konflikt z prawem oraz skierowaną przez kuratorów sądowych z terenu powiatu skierniewickiego. Równocześnie prowadzone były zajęcia edukacyjne dla rodziców tych dzieci.

Liczba dzieci biorących udział w zajęciach – 23, liczba rodziców biorących udział w zajęciach - 20.

Cel operacyjny 2:

Wspieranie rozwoju programów profilaktyki selektywnej i wskazującej

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Wspieranie innych programów, skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka i młodych ludzi eksperymentujących z alkoholem

- Powyższe zadanie było również realizowane przez organizację pozarządową w ramach przyznanej dotacji na drodze konkursu otwartego. Zadanie było realizowane przez **Stowarzyszenie MONAR NZOZ MONAR Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Sokolnikach**. Realizacja działań profilaktycznych w zakresie szeroko rozumianej edukacji publicznej w środowisku szkolnym i rodzinnym „Warsztaty konstruktywnych zachowań dla osób powracających do nauki szkolnej”. Projekt był skierowany do osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, które podjęły leczenie w ośrodku MONAR w Sokolnikach.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Przeprowadzono cykl warsztatów dotyczących poznawania i trenowania konstruktywnych zachowań dla osób powracających do nauki szkolnej, który pomógł uporać się uczestnikom programu z wycofaniem i poczuciem marginalizacji.

Przeprowadzono 9 warsztatów czterogodzinnych dla dwóch 15 osobowych grup.

2. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci piją alkohol.

- Powyższe zadanie było również realizowane przez organizację pozarządową w ramach przyznanej dotacji na drodze konkursu otwartego. Zadanie było realizowane przez **Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży**. Działania informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla dzieci i młodzieży uzależnionej od alkoholu oraz ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ. Realizacja programu „Pomarańczowa linia” o zasięgu wojewódzkim.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Program „Pomarańczowa Linia” wpisuje się ofertę konsultacyjną i terapeutyczną Ośrodka PROM. W ramach tego programu obsługiwana jest infolinia 0-801-14-00-68 czynna od poniedziałku do piątku w godz. od 14.00 do 20.00 (miesięcznie odbieranych jest ok. 60 telefonów) oraz punkt informacyjno – konsultacyjny, w którym udzielanych jest miesięcznie ok. 40-50 konsultacji i porad telefonicznych oraz bezpośrednich. Odbiorcami działań są rodzice młodzieży eksperymentującej z alkoholem i narkotykami z miejscowości takich jak: Konstantynów Łódzki, Stryków, Głowno, Aleksandrów Łódzki, Brzeziny. Ogółem w programie uczestniczyło ok. 250 pacjentów (pacjentem ośrodka jest zawsze dziecko i rodzic). Osoby te korzystały z następujących form pomocy:

- konsultacji/porad medycznych, z których skorzystało 65 pacjentów;
- konsultacji psychologicznych, skorzystało 96 pacjentów;
- konsultacji pedagogicznych, skorzystało 76 pacjentów;
- konsultacji prawnych (kuratorских), skorzystało 46 pacjentów;
- mediacji i negocjacji rodzinnych, skorzystało 56 rodzin.

Cel operacyjny : 3

Podniesienie poziomu wiedzy u ogółu społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu zagadnień dotyczących problemów uzależnienia od alkoholu

- W związku z organizacją szkoleń dotyczących problematyki uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych, a także przeciwdziałania przemocy i agresji, Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi zakupiło w 2011 r. materiały informacyjno – edukacyjne, które były rozdyskretuowane podczas szkoleń. Zakupiono następujące materiały z Parpamedia, m.in. : „Cudowny chłopiec”, „Dobre i złe sekrety”, „Dzieci, alkohol, narkotyki”, „Dziecko z FASD. Rozpoznania różnicowe i podstawy terapii”, „Lubię czy muszę , czyli jak rozpoznawać u siebie zachowania nałogowe”, „Nie lubię łaskotek”, „Poznawczo - behawioralna terapia”, „Profilaktyka na co dzień. Jak budować porozumienie i współpracę w szkole”, „Profilaktyka w szkole. Poradnik dla nauczyciela”, „Program profilaktyki szkolnej w zakresie AIDS”, „Dorośle Dzieci Alkoholików”, „Dziecko, kiedy nigdy nie dorośnie”, „Dobrej zabawy”, „Poza kontrolą”, „Spotkanie ze wstydem”, „Alkohol i Twoje zdrowie”, „Alkohol w Europie”, „Co to jest alkoholizm kobiet”, „Co zrobić gdy dziecko jest ofiarom rówieśników”, „Czy twoje picie jest bezpieczne”, „Kierowca i narkotyki. Nie wyprzedzaj śmierci”, „Komputer i Internet. Dobrodziejstwo czy zagrożenie”, „Picie alkoholu przez osoby starsze”, „profilaktyka... w miejscu pracy”, „Przemoc rówieśnicza i inne zagrożenia w Internecie”, „Ulotka kierowca i narkotyki”, „Narkotyki i uzależnienia”, „Co warto wiedzieć o narkotykach”, „Jak pomóc uzależnionym od Internetu”, „Co warto wiedzieć o narkotykach”, „Co zrobić gdy dziecko jest ofiarą agresji rówieśników”, „Czy leki uzależniają? Benzodiazepiny”, „Dopalacze”, „Jak ochronić dziecko przed piciem alkoholu”, „Kierowca i alkohol”, „Nastolatki i alkohol. Strategie profilaktyczne w szkole”.

2. Współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat działania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych na organizm człowieka i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorów używania oraz uwrażliwienia społeczeństwa na problem przemocy.

- W wyniku zawartych Porozumień Ramowych pomiędzy Województwem Łódzkim a Telewizją TVP 3 Oddział Terenowy w Łodzi, Telewizją TOYA, Radiem – Media Ziemi Wieluńskiej, Radiem Victoria Między Łodzią a Warszawą, oraz Radiem TOP w 2011 roku z budżetu województwa finansowany był koszt realizacji.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- 10 odcinków programu „**Prowokacje**” dotyczącego problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, oraz HIV i AIDS, które były wyemitowane na antenie TVP 3 w okresie od 19 maja do 01 grudnia 2011 roku
- 10 odcinków programu „**Na zakręcie**”, dotyczącego problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, przemocy w rodzinie i agresji oraz HIV i AIDS, które były wyemitowane na antenie telewizji TOYA w okresie od 20 kwietnia do 14 grudnia 2011 r.
- 20 audycji programu z cyklu „**Walcz. Uwolnij się. Żyj**”, dotyczącego problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, przemocy w rodzinie i agresji oraz HIV i AIDS, które były wyemitowane na antenie Radia – Media Ziemi Wieluńskiej w okresie od 26 kwietnia do 01 lipca 2011 r.
- 16 audycji programu z cyklu „**Bez nałogów. Bez przemocy**”, dotyczącego problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i agresji oraz HIV i AIDS, które były wyemitowane na antenie Radia Victoria w okresie od 28 kwietnia do 24 listopada 2011 r.
- 7 audycji programu z cyklu „**Twój problem nasz problem**”, dotyczącego problematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie i agresji oraz HIV i AIDS, które były wyemitowane na antenie Radia TOP w okresie od 30 czerwca do 22 grudnia 2011 r.

W 2011 roku budżet województwa łódzkiego sfinansował programy telewizyjne i radiowe na kwotę **215.109,90 zł. brutto**, z czego z budżetu alkoholowego przeznaczono następujące kwoty:

- 10 odcinków programu „**Prowokacje**” – 37.499,95,-
- 10 odcinków programu „**Na zakręcie**” – 28.044,-

- 20 audycji programu z cyklu „Walcz. Uwolnij się. Żyj” – 15.000,-
- 16 audycji programu z cyklu „Bez nałogów. Bez przemocy” – 15.625,-
- 7 audycji programu z cyklu „Twój problem nasz problem” – 17.142,86,-

Rozwiązywanie Problemów Alkoholowych

Cel ogólny : Polepszenie jakości leczenia, rehabilitacji, reintegracji i działań zmierzających do ograniczania szkód zdrowotnych.

Ww. cel realizowano poprzez:

Cel operacyjny : 1

Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji, reintegracji i ograniczania szkód zdrowotnych poprzez rozwój specjalistycznych placówek i programów.

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Wspieranie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu po zakończeniu leczenia.

- Powyższe zadanie było również realizowane przez organizację pozarządową w ramach przyznanej dotacji na drodze konkursu otwartego. Zadanie było realizowane przez **Związek Stowarzyszeń Abstynenckich Województwa Łódzkiego**. Działania readaptacyjno – reintegracyjne w zakresie wyrównania szans dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, nier refundowanych przez NFZ.

Readaptacja społeczno – zawodowa rodzin z problemem alkoholowym „Nowe Możliwości”. Celem programu było wyrównanie szans dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych oraz pełna readaptacja społeczno-zawodowa rodzin z problemem alkoholowym.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W ramach programu:

- przeprowadzono cykl szkoleń komputerowych podnoszących atrakcyjność zawodową osób wychodzących z uzależnienia, przeciwdziałanie e-wykluczeniu;

- warsztaty zwiększające samoocenę z praktyczną nauką autoprezentacji oraz skutecznego poruszania się po nowoczesnym rynku pracy,
- konferencje szkoleniową zwiększającą reintegrację społeczną rodzin alkoholików, pomagającą przywrócić właściwe relacje opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach z problemem alkoholowym,
- został utworzony Wojewódzki System Informacji dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin oraz doradztwa dla wolontariuszy, utworzono 50 stron internetowych, w tym 25 stron klubowych dla 5 stowarzyszeń;
- został utworzony stały Punkt Konsultacyjno-Doradczy, gdzie dyżur telefoniczny i internetowy pełnili specjaliści w zakresie pomocy społecznej, profilaktyki uzależnień, informatyki.

2. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

- Zadanie było realizowane przez **Stowarzyszenie Abstynenckie „AZYL”**. Działania readaptacyjno – reintegracyjne w zakresie wyrównywania szans dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ. Ogólnopolskie Spotkanie Integracyjno – Sportowe Nad Pilicą”.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Zorganizowano V Ogólnopolskie Spotkanie Integracyjno-Sportowe Klubów Abstynenckich nad Pilicą, w którym uczestniczyło 270 zarejestrowanych osób z 22 klubów abstynenckich z całego kraju. Ponadto w Spotkaniu nad Pilicą uczestniczyło jeszcze 60 osób nie zarejestrowanych.

- Zadanie było realizowane przez **Związek Stowarzyszeń Abstynenckich Województwa Łódzkiego**. Działania informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych i ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ. „Razem Działajmy Skuteczniej” . Celem projektu było wzmocnienie kadry klubów/ stowarzyszeń, tak, aby w przyszłości były to organizacje profesjonalnie zarządzane oraz świadczące usługi odpowiadające potrzebą swoich odbiorców (w zakresie prowadzenia prawidłowej pracy z osobami uzależnionymi, grupami samopomocowymi).

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W ramach projektu odbyły się 3 dwudniowe wyjazdowe szkolenia (trening, warsztat, wykład). Łącznie uczestniczyło 20 osób reprezentujących 12 stowarzyszeń abstynenckich z terenu województwa łódzkiego.

Równocześnie do cyklu szkoleniowego prowadzony był punkt doradztwa pod telefonem 46/ 832-90-11 oraz e-mail: zwwz@wp.pl, który obsługiwał zespół doradców z wykorzystaniem serwisu internetowego.

- Zadanie było realizowane przez **Fundacja Waldiego – Serce na Dłoni**. Działania informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych i ich rodzin, nier refundowanych przez NFZ. Prowadzenie działań informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych i ich rodzin, nier refundowanych przez NFZ od 01.05.2011 do 31.12.2011 roku. Celem zadania było propagowanie życia bez alkoholu i innych środków psychoaktywnych, wzajemne wspieranie członków grup samopomocowych oraz integracja środowiska lokalnej społeczności, jak i umożliwienie wyboru alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W ramach programu prowadzono:

- grupy samopomocowe, skorzystało ok. 42 osób;
- grupy edukacyjno-motywacyjne, skorzystało ok. 41 osób;
- grupa zapobiegania nawrotom, skorzystało ok. 47 osób;
- warsztaty terapeutyczne, skorzystało ok. 30 osób.

Przez okres realizacji zadania od poniedziałku do piątku prowadzono dyżury w Punkcie Informacyjnym. Ponadto dla 55 podopiecznych programu zorganizowano wyjazd na Zlot Trzeźwościowy do Lichenia.

Cel operacyjny : 2

Poprawa funkcjonowania rodziny dotkniętej problemem picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Organizowanie spotkań, konferencji, szkoleń m.in. dla pracowników służby zdrowia, w zakresie rozpoznawania wzorów spożywania alkoholu przez pacjentów i podejmowania interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie

- W czerwcu 2011 roku we współpracy z Wojewódzkim Szpitalem Psychiatrycznym w Warcie zorganizowana została Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pn. **„Kompleksowe leczenie w psychiatrii dzieci i młodzieży”**. Impulsem do zorganizowania konferencji stały się doświadczenia i przemyślenia co do możliwości wykorzystania różnych narzędzi terapeutycznych ze szczególnym uwzględnieniem narzędzi pozafarmakologicznych w diagnozowaniu i leczeniu pacjentów nieletnich. Wygłoszone na konferencji wykłady dotyczyły takich tematów jak:

- „Arteterapia w psychiatrii dzieci i młodzieży”;
- „Mózg a sztuka – wpływ sztuki na rozwój mózgu”;
- „Różne formy muzykoterapii w psychiatrii dzieci i młodzieży”.

Ponadto na konferencji prezentowane były nowo powstałe w Polsce oddziały psychiatryczne dla dzieci i młodzieży oraz programy i osiągnięcia oddziałów już istniejących, w tym m.in. oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży w Wojewódzkim Szpitalu Psychiatrycznym w Warcie.

Uczestnikami konferencji byli dyrektorzy i kierownicy placówek leczenia uzależnień oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W konferencji wzięło udział około 150 osób.

- W dniach 14 -15 październik 2011 r. w Hotelu „Wodnik” w Bełchatowie odbyła się IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa pn. **„Nowoczesne metody leczenia zaburzeń psychicznych. Problemy psychiatryczne w praktyce lekarza**

rodzinnego". Istotne znaczenie stanowił fakt, iż konferencja skierowana była również do lekarzy rodzinnych z regionu łódzkiego. Jest to grupa szczególnie ważna patrząc z perspektywy stosowania wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji wśród pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej. Tematyka konferencji dotyczyła m.in. takich zagadnień jak:

- czynniki leczące w psychoterapii;
- problemy terapeutyczne z pacjentami uzależnionymi;
- medyczny potencjał marihuany;
- zaburzenia psychosomatyczne w praktyce lekarza rodzinnego.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W konferencji uczestniczyło ok. 100 osób.

3. Wspieranie działań z zakresu pomocy psychologicznej i psychoterapeutycznej dorosłym członkom rodzin osób pijących szkodliwie i uzależnionych.

- Zadanie było realizowane przez **Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży**. Działania readaptacyjno – reintegracyjne w zakresie wyrównywania szans dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ.

Program terapeutyczny dla dorosłych dzieci alkoholików DDA. Program był skierowany do osób wieku 18 – 40 lat. Są to osoby uwikłane w problemy wynikające z nadużywania alkoholu przez ich bliskich i przejawiające w efekcie tego zaburzenia emocjonalne i zachowania. Program objął w przeważającej mierze osoby mieszkające na stałe w małych miejscowościach województwa łódzkiego, studiujących bądź pracujących w Łodzi.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Z programu skorzystało 80 osób, z czego 17 osób zakwalifikowano do zajęć psychoterapii grupowej, ok. 50 osób korzystało z porad diagnostyczno – terapeutycznych, psychoterapii indywidualnej i rodzinnej, 18 pacjentów poniżej 18 r. ż. skierowano na grupę wsparcia „Alateen” .

- Zadanie było realizowane przez **Centrum Służby Rodzinie**. Działania informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych i ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ. „Moje miejsce w destrukcyjnej rodzinie” – Informacyjno – terapeutyczna grupa wsparcia oraz konsultacje indywidualne dla osób z rodzin z problemem alkoholowym lub uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

Program o charakterze informacyjnym, konsultacyjnym i terapeutycznym skierowany był do osób, które wychowały się w rodzinach z problemem uzależnienia od alkoholu i/lub substancji psychoaktywnych, a także , które znajdują się w związkach z osoba uzależnioną lub są rodzicami osoby uzależnionej.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W ramach projektu przeprowadzono dwie grupy wsparcia. W każdej z edycji przeprowadzono 16 cotygodniowych spotkań grupy wsparcia oraz 12 godzin indywidualnych konsultacji z instruktorem terapii uzależnień. Łącznie w projekcie zadeklarowało udział 39 osób, z czego skorzystało 21 osób.

4. Wspieranie działań w zakresie pracy z rodziną z problemem alkoholowym.

- Zadanie było realizowane przez **Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” Oddział w Łasku**. Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk. „Punkt zwrotny”.

Celem programu było zwiększenie dostępności i rozszerzenie oferty profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym problemem alkoholowym i ich rodzin.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Na projekt składały się prowadzone równoległe do siebie trzy kategorie działań:

- trzy razy w tygodniu w godzinach popołudniowych prowadzone były dyżury w Punkcie Informacyjno- Konsultacyjnym, udzielono 448 konsultacji indywidualnych;
- w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na terenie miasta Łask i okolic realizowano 37 dwugodzinnych spotkań profilaktycznych

z wykorzystaniem alko gogli symulujących zaburzenia widzenia, jakie występuje po spożyciu alkoholu;

- prowadzono konsultacje z rodzicami podczas wywiadówek szkolnych oraz konsultacje z nauczycielami i pedagogami. Działaniami objęto 644 beneficjentów.

- Zadanie było realizowane przez **Caritas Archidiecezji Łódzkiej**. Działania informacyjno- konsultacyjno – terapeutyczne dla dzieci i młodzieży uzależnionej od alkoholu oraz ich rodzin, nier refundowane przez NFZ.

Prowadzenie działań informacyjno – konsultacyjno – profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin – „Pryzmat”. Celem działań konsultacyjno- informacyjnych było udzielenie wsparcia i pomocy dzieciom i młodzieży w sytuacji doświadczania i przeżywania problemów spowodowanych nadużywaniem alkoholu.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Opieka objęte zostały dzieci pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, mieszkających w dzielnicach Bałuty, Śródmieście i Polesie, skupionych w świetlicach prowadzonych przez Caritas.

W ramach realizacji zadania przeprowadzono: - 180 godzin indywidualnych konsultacji psychologicznych;

- 42 godziny konsultacji dla kadry;

- 138 godzin zajęć grupowych.

W projekcie udział wzięło 85 podopiecznych świetlic, ich rodzice,/opiekunowie oraz rodziny.

Cel operacyjny : 3

Zwiększenie dostępności pomocy informacyjno – edukacyjno – terapeutycznej dla osadzonych w jednostkach penitencjarnych na terenie województwa łódzkiego.

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Wspieranie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu przebywających w jednostkach penitencjarnych.

- Zadanie było realizowane przez **Stowarzyszenie Samopomocowe Abakus**. Działania informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych i ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ. Organizacja zajęć informacyjno – terapeutycznych dla osadzonych w jednostkach penitencjarnych”. Zajęcia edukacyjno – informacyjne w zakresie uzależnień prowadzone były w 5 jednostkach penitencjarnych na terenie województwa łódzkiego, tj. ZK Nr 1 w Łodzi, ZK Nr 2 w Łodzi, ZK w Garbarni, ZK w Łowiczu, ZK w Sieradzu oraz Areszcie Śledczym w Łodzi.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W zajęciach grup informacyjno-edukacyjno-terapeutycznych uczestniczyło:

w I cyklu 116 osób,

w II cyklu 123 osoby.

Łącznie programem objęto 239 osoby.

Przeciwdziałanie Przemocy w Rodzinie

Cel ogólny: ***Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie i agresji rówieśniczej.***

Ww. cel realizowano poprzez:

Cel operacyjny : 1

Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości programów pomocy dla ofiar agresji i przemocy oraz ich rodzin

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

- 1. Organizowanie szkoleń i konferencji dla określonych grup zawodowych mających lub mogących mieć kontakt ze zjawiskiem przemocy i agresji.**

- W związku z istniejącym problemem społecznym jakim jest wykorzystywanie seksualne dzieci zrodziła się potrzeba podjęcia działań, których celem byłoby podniesienie wiedzy i umiejętności osób mających w swojej pracy kontakt z dziećmi i młodzieżą, w zakresie szybkiej i skutecznej pomocy ofiarom przemocy. W dniach 27.03.2011-30.03.2011 r. zorganizowane zostało szkolenie pn. „**Zły dotyk. Wykorzystywanie dzieci na tle seksualnym ofiary i sprawcy**”. Celem szkolenia było przekazanie wiedzy i umiejętności dotyczących rozpoznawania symptomów wykorzystywania seksualnego dzieci i interweniowania w przypadkach podejrzenia wykorzystywania seksualnego dziecka. W szkoleniu udział wzięli pracownicy placówek oświatowych, policjanci oraz kuratorzy sądowi z terenu województwa łódzkiego, ogółem 80 osób.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Szkolenie obejmowało tematykę dotyczącą takich zagadnień jak :

- Przesłpstwa seksualne na szkodę małoletnich i postępowanie karne w tych sprawach;
- Przemoc domowa ze szczególnym uwzględnieniem przemocy seksualnej w tym ochrony dziecka przed krzywdzeniem;
- Przesłpczość seksualna w cyberprzemocy. Prostyucja dziecięca w sieci;
- Wykorzystywanie dzieci na tle seksualnym z uwzględnieniem metod działania sprawców w obszarze prawnym;
- Przemoc seksualna wobec dzieci i młodzieży;
- Procedury w obszarze współpracy policja- służba kuratorska – placówki oświatowe.

Prelegentami szkolenia byli: prokurator; specjalista zajmujący się przeciwdziałaniem przesyłpczości seksualnej w cyberprzestrzeni; specjalista zajmujący się specyfiką przemocy domowej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka przed krzywdzeniem seksualnym; seksuolog zajmujący się przeciwdziałaniem przemocy seksualnej wobec dzieci i młodzieży; trener zajmujący się przeciwdziałaniem wykorzystywania dzieci na tle seksualnym z uwzględnieniem metod działania sprawców w ujęciu prawnym; przedstawiciel Komendy Głównej Policji.

Szkolenie wykładowo – warsztatowe składało się z :

- warsztatów [16 godzin (zegarowych)], które odbyły się w czterech grupach składających się z 25 –ciu osób
- 2 wykładów (10 godzin zegarowych), które odbyły się w dwóch grupach do 40 osób.

Cel operacyjny : 2

Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości działań interwencyjnych, psychologicznych i korekcyjnych wobec sprawców przemocy w rodzinie.

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Organizowanie szkoleń dla osób pracujących ze sprawcami przemocy w rodzinie.

- Wychodząc naprzeciw potrzebom Dyrektorów Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie z terenu naszego województwa, Regionalne Centrum zorganizowało, w dniach 03-04.11.2011 r. konferencję naukowo – szkoleniową pn. „**Praca ze sprawcą przemocy – działania edukacyjno – korekcyjne**”. Celem spotkania było zrozumienie istoty przemocy, jaka kieruje sprawcą, a także poznanie metod i technik stosowanych w pracy ze sprawcą przemocy, służących redukcji zachowań agresywnych. Ponadto uczestnicy konferencji mieli możliwość zapoznania się z prawnymi aspektami i wytycznymi do tworzenia programów edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Zakres szkolenia obejmował następujące zagadnienia:

- zdefiniowanie oraz próba zrozumienia zjawiska przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska przemocy fizycznej;
- charakterystyka „Modelu Duluth” w podejściu do działań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej;

- charakterystyka „Podejścia skoncentrowanego na rozwiązaniach” w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- tworzenie programów edukacyjno – korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

Prelegentami konferencji byli między innymi: certyfikowani specjaliści w zakresie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie, certyfikowani specjaliści terapii uzależnień, terapeuta i trener w zakresie terapii skoncentrowanej na rozwiązaniach. W konferencji udział wzięło 31 osób.

Współpraca z administracją rządową, samorządową i podległymi jej jednostkami oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

Cel operacyjny :1

Zapewnienie efektywnej współpracy podmiotów administracji rządowej i samorządowej w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Organizowanie i wsparcie merytoryczne spotkań, szkoleń i konferencji z zakresu problematyki alkoholowej z udziałem przedstawicieli gmin i powiatów.

- Z diagnozy przeprowadzonej przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, iż istnieje konieczność podnoszenia kompetencji członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (GKRPA) w zakresie motywowania do podjęcia leczenia. Wyniki ewaluacji szkolenia zorganizowanego przez RCPS dla członków GKRPA w 2010 roku, wykazały, że największym zainteresowaniem uczestników cieszył się warsztat doskonalący umiejętności pomagania osobom uzależnionym w podjęciu decyzji o leczeniu. W związku z powyższym Regionalne Centrum Polityki Społecznej zorganizowało szkolenie, pn. „Dialog motywujący w pracy gminnej komisji rozwiązywania

problemów alkoholowych". Szkolenie przeznaczone było dla członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Celem szkolenia było zapoznanie uczestników z zasadami dialogu motywującego oraz przekazanie wiedzy i umiejętności praktycznych w zakresie stosowania tej metody w pracy z osobami skierowanymi do Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Szkolenie dostarczyło członkom GKRPA praktycznych umiejętności odnoszących się do odpowiedzi na pytania:

- Jak sprawić by osoba zaczęła myśleć o zmianie, kiedy podejmowane próby przekonywania nie przynoszą oczekiwanych rezultatów ?
- Jak nie wpaść w pułapkę przekonywania, czego efektem może być opór ?
- Jakie są czynniki wspomagające w budowaniu motywacji do zmiany ?
- Jak skutecznie motywować do podjęcia terapii ?
- Jaki język zmiany wyróżnia dialog motywujący ?
- Jak skutecznie motywować do zmiany ?
- Jakie są praktyczne zastosowania kluczowych metod motywujących w pracy członków GKRPA?

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Pierwsza sesja szkolenia odbyła się w terminie 15 - 17 maj 2011 roku, druga w dniach 12-13 wrzesień 2011r. Projekt obejmował 2 dwudniowe sesje, obejmujące ogółem 32 godziny dydaktyczne. W szkoleniu udział wzięło 57 osób, członków 33 gminnych i miejskich komisji rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu województwa łódzkiego. Zajęcia wykładowo – warsztatowe prowadzone były przez psychologów, posiadających certyfikat terapii motywującej Polskiego Towarzystwa Terapii Motywującej PTTM.

2. Wymiana wiedzy i doświadczeń, inicjowanie wspólnych przedsięwzięć z instytucjami i służbami działającymi w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych na szczeblu : krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

- Na terenie wszystkich gmin województwa łódzkiego prowadzone są działania promujące zdrowy styl życia wolny od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Wynika to z ankiet przesyłanych corocznie do Regionalnego Centrum Polityki Społecznej z realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (formularz PARPA – G1). Jak co roku samorządy gminne sprawozdają się w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (PARPA -G1)

Wskaźnik osiągnięcia celu:

W 2011 roku 163 samorządy gminne przesyłały wypełnione dane zawarte w sprawozdaniu rocznym PARPA G-1 do Regionalnego Centrum Polityki Społecznej, które następnie przekazało oryginały ankiet do siedziby Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Cel operacyjny 2.

Wspieranie programów realizowanych przez instytucje samorządowe oraz organizacje pozarządowe zajmujące się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w tym wspieranie programów zatrudnienia socjalnego w Centrach Integracji Społecznej (CIS).

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

1. Nawiazywanie i umacnianie współpracy, zarówno w formie finansowej jak i pozafinansowej, z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w kwestii realizacji zadań publicznych w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi.

- ***W 2011 roku w otwartym konkursie ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadań w ramach dotacji z budżetu województwa przeznaczono kwotę 650.000, zł. Na drodze konkursowej zostały wyłonione następujące organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych.***

Nazwa organizacji	Siedziba	Nazwa zadania	Kwota przyznanej dotacji (zł)
Fundacja „PRAESTERNO” Ośrodek w Łodzi	ul. Nawrot 46 90-014 Łódź	Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk. „Alko – Profilaktyka”	30.600,-
Fundacja Pomocy Rodzinie OPOKA	Pl. Barlickiego 11 90-615 Łódź	Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk. „Profilaktyka z OPOKA”	29.965,-
Fundacja Waldiego – Serce na Dłoni	ul. Częstochowska 60 93-121 Łódź	Działania informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych i ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ. Prowadzenie działań informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych i ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ od 01.05.2011 do 31.12.2011 roku.	15.950,-

Fundacja Pomocy Społecznej „Chodźmy razem”	96 – 100 Skierniewice ul. Iwaszkiewicza 8/4 siedziba: ul. Mszczonowska 43	Realizacja działań profilaktycznych w zakresie szeroko rozumianej edukacji publicznej w środowisku szkolnym i rodzinnym. Jak przetrwać dorastanie? – zajęcia edukacyjno-terapeutyczne dla młodzieży i ich rodziców.	13.940,-
Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży	ul. Jaracza 40 90-252 Łódź	Działania informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla dzieci i młodzieży uzależnionej od alkoholu oraz ich rodzin, nier refundowanych przez NFZ. Realizacja programu „Pomarańczowa linia” o zasięgu wojewódzkim.	57.960,-
Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży	ul. Jaracza 40 90-252 Łódź	Działania readaptacyjno – reintegracyjne w zakresie wyrównywania szans dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, nier refundowanych przez NFZ. Program terapeutyczny dla dorosłych dzieci alkoholików DDA.	57.380,-
Stowarzyszenie Pomocy „Arka Noego” Oddział w Łasku	ul. Przemysłowa 3 98-100 Łask	Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk. „Punkt zwrotny”	32.885,-
Stowarzyszenie Samopomocowe „Abakus”	ul. Próchnika 5 90-480 Łódź	Działania informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych i ich rodzin, nier refundowanych przez NFZ. Organizacja zajęć informacyjno – terapeutycznych dla osadzonych w	56.670,-

		jednostkach penitencjarnych”.	
Stowarzyszenie „Edukacja i Wychowanie”	ul. Wólczańska 222 m. 6 93-005 Łódź	Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk. Wspólnymi siłami – kompleksowy program edukacyjno – profilaktyczny.	42.850,-
Stowarzyszenie Ewangelizacyjno-Charytatywne „Mocni w Duchu”	ul. Sienkiewicza 60 90-058 Łódź	Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk. Cykl zajęć profilaktyczno – edukacyjnych dla podopiecznych Specjalistycznej Palcówki Wsparcia Dziennego „Anielisko”	15.700,-
Stowarzyszenie Pomocy Psychologicznej „Nadzieja”	Al. Wyszyńskiego 86 94-050 Łódź	Prowadzenie działań informacyjno – konsultacyjno – terapeutycznych dla osób i rodzin uwikłanych w działalność sekt i grup psychomanipulacyjnych. Jak chronić się przed pajęczą siecią psychomanipulacji – program zajęć informacyjnych dla młodzieży dotyczące sekt (grup destrukcyjnych).	12.000,-
Związek Stowarzyszeń Abstynenckich Województwa Łódzkiego	ul. Kopernika 5 96-100 Skierniewice	Działania informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych i ich rodzin, nierfundowanych przez NFZ. „Razem Działajmy Skuteczniej”	20.000,-
Związek Stowarzyszeń Abstynenckich	ul. Kopernika 5 96-100	Działania readaptacyjno – reintegracyjne w zakresie wyrównania szans dla osób uzależnionych od	22.160,-

Województwa Łódzkiego	Skierniewice	alkoholu i ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ. Readaptacja społeczno – zawodowa rodzin z problemem alkoholowym „Nowe Możliwości”.	
Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Ośrodek Szkoleniowo – Wypoczynkowy „Nadwarciański Gród”	Załącze Wielkie 89 98-335 Pątnów Pow. Wieluń	Realizacja kompleksowych działań profilaktycznych w szczególności edukacyjno – informacyjnych, dotyczących m.in. używania i uzależnienia od alkoholu, skutków społecznych i zdrowotnych tych zjawisk. Program profilaktyki uniwersalnej – zintegrowanej „Nadwarciański Kampus Profilaktyczny 2011”.	98.000,-
Stowarzyszenie Abstynenckie „AZYL”	ul. Gen. J. Hallera 2 97-200 Tomaszów Mazowiecki	Działania readaptacyjno – reintegracyjne w zakresie wyrównywania szans dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ. Ogólnopolskie Spotkanie Integracyjno – Sportowe Nad Pilicą”.	26.990,-
Polskie Towarzystwo Oświaty Zdrowotnej Oddział Terenowy w Łodzi	90 – 019 Łódź ul. Dowborczyków 15 lok. 11	Realizacja działań profilaktycznych w zakresie szeroko rozumianej edukacji publicznej w środowisku szkolnym i rodzinnym. AKADEMIA LIDERÓW ZDROWIA – szkolenia młodzieżowych liderów edukacji rówieśniczej.	7.840,-
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Skierniewicach	96 – 100 Skierniewice ul. Rybickiego 6	Realizacja działań profilaktycznych w zakresie szeroko rozumianej edukacji publicznej w środowisku szkolnym i rodzinnym.	33.650,-

		„Idziemy prosto drogą”.	
Stowarzyszenie MONAR NZOZ MONAR Ośrodek Rehabilitacyjno-Readaptacyjny w Sokolnikach	95 - 039 Sokolniki ul. Kasprowicza 68	Realizacja działań profilaktycznych w zakresie szeroko rozumianej edukacji publicznej w środowisku szkolnym i rodzinnym. „Warsztaty konstruktywnych zachowań dla osób powracających do nauki szkolnej”.	10.080,-
Centrum Służby Rodzinie	ul. Broniewskiego 1a 93-162 Łódź	Działania informacyjno – konsultacyjno – terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych i ich rodzin, nierefundowanych przez NFZ. „Moje miejsce w destrukcyjnej rodzinie” – Informacyjno –terapeutyczna grupa wsparcia oraz konsultacje indywidualne dla osób z rodzin z problemem alkoholowym lub uzależnienia od substancji psychoaktywnych.	17.380,-
Caritas Archidiecezji Łódzkiej	ul. Gdańska 111 90-507 Łódź	Działania informacyjno- konsultacyjno – terapeutyczne dla dzieci i młodzieży uzależnionej od alkoholu oraz ich rodzin, nierefundowane przez NFZ. Prowadzenie działań informacyjno – konsultacyjno – profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin – „Pryzmat”.	48.000,-

W 2011 r. po raz pierwszy został ogłoszony tryb pozakonkursowy dla organizacji pozarządowych zgodnie z art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na realizację z budżetu województwa łódzkiego przeznaczono kwotę 50.000,- zł. Na drodze konkursowej zostały wyłonione następujące organizacje

pozarządowe realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

Nazwa organizacji	Siedziba	Nazwa zadania	Kwota przyznanej dotacji (zł)
Fundacja Rozwój – Lepsza Przyszłość	97-420 Szczerców Dubie 1	„Warsztaty terapeutyczno-rozwojowe dla osób uzależnionych utrzymujących abstynencję »Przystań«”	9.900,-
Bałuckie Stowarzyszenie Abstynentów „RODZINA”	91-844 Łódź Ul. Czarnieckiego 4	„IX Wojewódzki Festiwal Twórczości Abstynenckiej „Nadziejo – Prowadź”	5.200,-
Stowarzyszenie „MONAR” NZOZ „MONAR” Ośrodek Rehabilitacyjno – Readaptacyjny	95-039 Sokolniki ul. Kasprowicza 68	„Znowu Rodzina!”	9.410,-
Stowarzyszenie Abstynentów Klubu „MERCURY”	98-100 Łask Ul. Warszawska 42	Wojewódzki Festyn Trzeźwościowy w Łasku – Dzień Krokusa Dniem Trzeźwości”	10.000,-
Stowarzyszenie „Edukacja i	93-005 Łódź Ul.	„Grupa terapeutyczna dla Dorosłych Dzieci Alkoholików «Przystań»”	10.000,-

Wychowanie”	Wólczańska 222 m. 6		
Stowarzyszenie Pomocy Dziecku W Kryzysie „Konik na biegunach”	94-226 Łódź Ul. Drużynowa 3/5	„Rodzinny weekend bez alkoholu”	5.185,-

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Ogółem w otwartym konkursie wydatkowano kwotę **649.467,34 zł**, natomiast w trybie pozakonkursowym wykorzystano środki finansowe na kwotę **49.695,- zł**

Badania, monitoring i ewaluacja

Cel ogólny: ***Zapewnienie informacji dla prowadzenia racjonalnej i akceptowanej społecznie polityki związanej z problematyką alkoholową, z przeciwdziałaniem przemocy i agresji.***

Ww. cel realizowano poprzez:

Cel operacyjny : 1

Monitorowanie stanu problemów alkoholowych na terenie województwa.

We wskazanym obszarze realizowano następujące zadania:

- 1. Zbieranie informacji dotyczących problemów alkoholowych m.in. we współpracy z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi, samorządami gmin i powiatów, Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej w Łodzi, Sądem Okręgowym w Łodzi i innymi instytucjami.**

- Każdego roku Regionalne Centrum Polityki Społecznej przesyła gminom ankiety „PARPA – G1 – roczne sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”. Dane w nich zawarte trafiają do bazy danych Regionalnego Centrum Polityki Społecznej, następnie ankiety odsyłane są do Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W każdym roku termin nadsyłania ankiet przez gminy do RCPS upływa do połowy marca, a odsyłania do PARPA do połowy maja.

Wskaźnik osiągnięcia celu:

- W 2011 roku zebrano 163 kwestionariuszy, a pochodzące z nich dane wpisano do bazy danych RCPS.
- Na mocy Porozumienia z dnia 04.03.2002 r. zawartego pomiędzy Województwem Łódzkim a Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi pozyskiwane są dane dotyczące przeprowadzonych interwencji domowych wobec przemocy w rodzinie, przestępstw popełnianych przez nieletnich oraz nietrzeźwości na drogach

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Dane te są gromadzone i przetwarzane dla potrzeb realizacji WPPiRPA

2. Prowadzenie badań dotyczących wzorców konsumpcji alkoholu oraz monitorowanie postaw i zachowań społecznych wobec problemów alkoholowych na terenie całego województwa.

3. Prowadzenie badań nt. skali zjawiska przemocy w rodzinie i postaw wobec zjawiska.

- O skali problemu, jakim jest picie i upijanie się nastolatków dziś nie trzeba już nikogo przekonywać. Zjawisko to jest wskazywane przez większość Polaków jako jeden z najpoważniejszych problemów społecznych naszego kraju. Systematyczne działania profilaktyczne i naprawcze w tym zakresie rekomenduje również Komisja Europejska.

Picie alkoholu ma istotny związek z wieloma ryzykownymi zachowaniami, jakie podejmują nastolatki a w konsekwencji generuje szereg problemów społecznych, zdrowotnych i prawnych. Powoduje pogorszenie wyników w nauce, zmniejsza sprawność fizyczną i psychiczną młodych ludzi, jest także przyczyną pogorszenia się relacji z przyjaciółmi i z rodziną.

Na uwagę zasługuje także wzrost przyzwolenia dorosłych na spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie, przy czym chłopcy są w tym względzie traktowani są bardziej liberalnie niż dziewczęta.

W 2011 roku zrealizowane zostało badanie ilościowe na temat „Używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną w ocenie uczniów i nauczycieli”. Badaniem objęci zostali uczniowie z wylosowanych 100 klas (50 trzecich klas gimnazjalnych i 50 klas ponadgimnazjalnych), 100 wychowawców oraz 30 pedagogów szkolnych.

- diagnozowana problematyka: palenie papierosów, picie alkoholu, używanie leków uspokajających i nasennych oraz dopalaczy, napojów energetycznych, marihuany lub haszyszu i innych narkotyków, przemocy rówieśniczej i profilaktyki domowej.
- Postrzegana przez uczniów dostępność napojów alkoholowych zwiększa się wyraźnie wraz z wiekiem badanych osób. Ocena dostępności **piwa** w obydwu grupach młodzieżyszkolnej w województwie łódzkim jest bardzo wysoka. Ponad 4/5 uczniów trzecich klas gimnazjum (81,9%) uważa, że zdobycie piwa byłoby dla nich łatwe, natomiast tylko 2,7% ludzi, że byłoby to niemożliwe. W drugich klasach szkół ponadgimnazjalnych, tj. wśród 17/18- latków, ponad 95% uczniów stwierdziło, że piwo jest dla nich łatwo dostępne, a zaledwie 0,2% uznano, że jego zdobycie jest dla nich niemożliwe. Zdobycie **wina** byłoby łatwe w opinii 69% uczniów trzecich klas gimnazjum, natomiast tylko 5,9% uczniów w tej grupie wiekowej uznało, iż byłoby to niemożliwe. W drugich klasach szkół ponadgimnazjalnych dostępność wina jest jeszcze częściej oceniana jako łatwa. Taką opinię wyraziło 89,3% uczniów, tylko 0,7% uznało, że zdobycie wina byłoby dla nich niemożliwe.

Zarówno w opinii gimnazjalistów, jak i uczniów szkół ponadgimnazjalnych **wódka** jest tylko nieco trudniej dostępna niż piwo i wino. **61,2% uczniów** trzecich klas gimnazjów uważa, że zdobycie wódki byłoby dla nich łatwe. Za niemożliwe uznało to 7,8% badanych z tej frakcji wiekowej. W przypadku uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych aż 86,3% spośród nich uznało, że nie miałyby problemu ze zdobyciem wódki, tylko 1,1% stwierdziło, że byłoby to niemożliwe.

- Zdecydowana większość ankietowanych uczniów ma już za sobą inicjację alkoholową. Dotyczy to ponad 90% uczniów trzecich klas gimnazjów (93,8% chłopców i 91,1% dziewcząt) oraz 98,1% uczniów i 98,3% uczennic drugich klas szkół ponadgimnazjalnych. **Do picia alkoholu w okresie ostatnich 12 miesięcy przyznaje się 83,4% chłopców i 82,5% dziewcząt z trzecich klas gimnazjów, a w przypadku starszej frakcji wiekowej – 95,5% uczniów i 96,6% uczennic. W okresie ostatnich 30 dni przed badaniem kontakt z alkoholem miało ponad 64% chłopców i 62,5% dziewcząt z gimnazjum. W starszej grupie badanych takie doświadczenia ma za sobą 85,2% chłopców i niemal tyle samo dziewcząt (85,4%).**
- **Na uwagę zasługuje fakt, że w żadnym z analizowanych okresów nie odnotowano istotnej różnicy pomiędzy chłopcami i dziewczętami pod względem rozpowszechnienia picia alkoholu.**
- Podczas ostatniej konsumpcji napojów alkoholowych piwo okazało się najbardziej popularnym trunkiem wśród młodzieży. Piło je wówczas ponad 2/3 badanych z klas III G (70,1%) i podobny odsetek badanych z klas II PG (70,6%). Kolejnym bardzo popularnym napojem okazała się wódka. Pił ją podczas ostatniej okazji co trzeci 15/16-latek (36,9%) i co drugi uczeń ze starszej grupy wiekowej (56,2%).

Wskaźnik osiągnięcia celu:

Dwa raporty badawcze pn. „Używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną w ocenie uczniów i nauczycieli”, Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie województwa łódzkiego”. Badanie zostało wykonane na zlecenie Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w Łodzi przez Instytut Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego w Warszawie.

NA REALIZACJĘ WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU

PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA

PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

w 2011 roku w budżecie województwa:

przeznaczono łącznie kwotę 1.300.000,00 zł

w tym:

w budżecie RCPS

wydatkowano kwotę 1.294.077,05 zł,